Ankenævnet for Forsikring

Den 27. august 2014 blev i sag nr. 85800:

xxxxx xxxxxxxx xxx
xxxxxxxxxx xx xx xxxxx
xxxx xxxxx x

mod

Topdanmark Forsikring A/S
Borupvang 4
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Topdanmark Forsikring A/S. Han klager over, at selskabet har afvist at udbetale erstatning i forbindelse med et anmeldt ulykkestilfælde den 1/1 2012.

Selskabet har anerkendt, at klageren den 1/1 2012 var udsat for et ulykkestilfælde, men har afvist at udbetale erstatning for varigt mén med henvisning til, at Arbejdsskadestyrelsen har vurderet, at hans méngrad er mindre end 5 %.

Klageren, der er født i 1987, pådrog sig en høreskade den 1/1 2012, da en ukendt person smed et kanonslag ind på det toilet, hvor han befandt sig. Ved brev af 2/1 2012 til klageren anerkendte selskabet ulykkestilfældet og anførte bl.a., at der ville blive udbetalt erstatning, hvis ulykkestilfældet medførte et varigt mén.

Af journalnotat af 30/8 2012 fra en speciallæge i øre-, næse- og halssygdomme fremgår det bl.a.:

> ”Nytårsaften udsat for eksplosionstraume med et stort kanonslag inden på et toilet. Fik straks svær tinnitus og fornemmede også en hørenedsættelse. Har nu vænnet sig til hørenedsættelse men er fortsat plaget af tinnitus, specielt på hø. øre. Kommer mhp. tjek, da der verserer en forsikringssag.
> …

Aud. som anført. Viser normal perceptiv hørelse på ve. Side med et lille diskant dyk. Tydelig sideforskel med et perceptivt høretab på va. 10 db på hø. side sammenlignet med det ve. Øre.
Aud. forenelig med støjtraume.
…
Plan: Ikke indikation for HA-behandling. Medgives folder til Institut for Kommunikation og Handicap mhp. tinnitusundervisning. Afsluttes."

Ved brev af 24/10 2012 forelagde selskabet sagen for Arbejdsskadestyrelsen. Ved brev af 20/2 2013 til selskabet anmodede Arbejdsskadestyrelsen om udarbejdelse af en speciallægeerklæring.

I erklæring af 30/9 2013 fra en speciallæge i øre-, næse- og halssygdomme hedder det bl.a.:

"… oplevede straks nedsat hørelse og trykkende smerter i ørene samt en høj, hylende, pibende lyd forbegge ører. Han havde svært ved at forstå, hvad der blev sagt og han følte sig utilpas med trykkende fornemmelse for ørene og i hele hovedet og høj susende, pibende tinnitus, hvorfor han gik hjem. Dagen efter ved middagstid konsulterede han telefonisk vagtlægen i …, Men der blev ikke foretaget yderligere. På hændelsestidspunktet bemærkede han ikke blødningg fra ørene og ved efterfølgende konsultation ved praktiserende ørelæge i … er der ikke fundet tegn på perforation af trommehinderne men i august måned 2012 blev der taget høreprøve Ved speciallæge … i …, og her finder man et diskant høretab. Han har ikke på noget tidspunkt efterfølgende haft hovedpine eller svimmelhed og han har i princippet heller ikke bemærket nedsat hørelse men tinnitus som initialt var kraftig høj, pibende, hylende lyd for begge ører, er gradvist blevet mindre udtalt og har nu gennem de sidste 1/2 års tid været stationært. Tinnitus er konstant til stede og forstyrrer af og til nattesøvnen og undertiden koncentrationsevnen, når han læser og studerer. Hørenedsættelsen har han ikke bemærket og generer ham ikke.

Ved den objektive undersøgelse i dag finder man normal øre-næse-halsundersøgelse og begge trommehinder er normale reaktionsløse uden andre forandringer end let cikatrkielle og med kalkinfiltrater, som følge af drænindlæggelse tidligere. Ved audiometri finder man et diskant høretab i området fra 3000 til 8000 Hz, idet høretærsklen ved 6000Hz på højre side er 35 dB og på venstre side 46dB. Der kan udløses stapediusreflekser bilateralt og der er normal tympanometri og normalt mellemøretryk.

Den erhvervsmæssige anamnese forklarer ikke …s dokumenterede højtone høretab men derimod kan den dokumenterede hændelse tvangfrit forklare diskant høretabet ved 6000 Hz, idet der ikke har været forudgående sygdom til stede der kan forklare fundene. Der er ikke arvelig hørenedsættelse i familien og han har tidligere været sund og rask og ved session i 2004 er der fundet normal hørelse. Der synes således ikke at være konkurrerende faktorer til høretabet og tilstanden er nu stationær og han har pådraget sig et diskant høretab, som med tiden kan forværres og give egentlige høre og kommunikationsproblemer. Tinnitus er ligeledes opstået i forbindelse med traumet som et velkendt fænomen efter voldsomme støjtraumer, som giver nedsat hørelse og tinnitus som ledsagefænomen. Der findes desværre ikke i dag behandlingsmuligheder af tinnitus og tinnitus kan være af varierende grad og kan gribe forstyrrende ind i søvnrytme og koncentrationsevne, hvilket dog ikke synes at være tilfældet i udtalt grad hos …"

3. 85800

I udtalelse af 30/10 2013 til selskabet vurderede Arbejdsskadestyrelsen klagerens méngrad til mindre en 5 %, og det er bl.a. anført:

"**Begrundelse for méngraden**

…

Vi har ved vores vurdering af méngraden lagt vægt på, at … ud fra det på sagen værende audiogram har karakteristiske følger efter et stort eksplosionstraume i et lille, lukket rum, idet der er et symmetrisk dip ved 6.000 hz.

Audiogrammet er herudover let asymmetrisk i bassen, men indenfor måleunøjagtighed (< 15 db). Det beskrevne høretab rammer ikke taleområdet og høreevne/kommunikationsevne er da også 0/0 hvilket i følge méntabellen betyder normal evne. Derfor er der intet erstatningsgivende høremén.

> Efter tabellens punkt A.6.4.1 vurderes en sikkert påvist, varig hørenedsættelse, som i sig selv ikke er erstatningsberettig-ende, i kombination med stærkt generende og vedvarende tinnitus, samlet til mindre end eller lig med 8 procent.

Ud fra méntabellens punkt A.6.4.1 kan der gives et varigt mén såfremt tinnitus kombineret med en sikker påvist ikke erstatningsberettigende hørenedsættelse er stærkt generende og vedvarende.

Ud fra den på sagen værende speciallægeerklæring er der fundet permanent dobbeltsidig tinnitus, som dog ud fra erklæringen ikke i større grad virker distraherende. På baggrund heraf berettiger det ikke til en méngrad på 5 procent eller derover.

I forlængelse af ovenstående vurderer vi således méngraden efter aktuelle eksplotionstraume til skønsmæssigt mindre end 5 procent."

Med henvisning til Arbejdsskadestyrelsens udtalelse oplyste selskabet i brev af 7/11 2013 til klageren, at der ikke ville ske udbetaling af erstatning.

Ved mails af 4/1 og 9/1 2014 til selskabet anmodede klageren om en revurdering af sagen, idet han bl.a. anførte:

"Jeg vil gerne klage over afgørelsen på min forsikringssag vedr. støjtraume, som hændte nytårsaften d. 31/12-2011. Jeg mener ikke at speciallægens udtalelse er entydig, og der drages nogle konklusioner vedr. graden af gener som jeg ikke er enig i. Når der er givet udtryk for at jeg har indsovningsproblemer. Dvs. at ligge vågen ud på natten fordi man har en konstant hyletone i ørene, samt det faktum at jeg har besvær mht. at studere, samt blot at læse en bog…

…

Jeg erhvervede mig, for første gang siden eksplosionstraumet, en skønlitterær bog i december måned 2013. Jeg er ellers en flittig læser, men pga. studie og andre foretagender havde

jeg lagt det på hylden for en tid. Jeg fik mig imidlertid en ubehagelig overraskelse da jeg skulle til at begynde på Jules Vernes 'En verdensomsejling under havet'. I modsætning til studiebøger og tekster, hvor man skal læse og forstå facts, bruger man ved skønlitterære bøger fantasien. Forestil dig nu at du sidder og læser i en god bog, og tv's pauseskærm står i baggrunden med hyletonen for fuld udblæsning (Blot en meget højere og skærende udgave). Det er stort set umuligt at få noget som helst ud af bogen, da hovedet konstant koncentrerer sig om den forstyrrende baggrundsstøj.
Så jeg har lagt bogen på hylden igen. Dette kan måske siges at være et luksusproblem, men det betyder meget for mig. Et luksusproblem mener jeg imidlertid ikke det er, når situationen omkring studie, fagbøger og tekster så tages med. Som overlæge … skriver i sin rapport, forstyrres jeg undertiden af tinnitus når jeg læser og studerer. Grunden til at det er 'undertiden' (af og til, som jeg forstår det), er ikke at det er et sporadisk problem. Det handler om at tinnitussen i visse situationer ikke viser sig som en særligt generende faktor og bunder i at fokus flyttes fra hyletonen. Tager jeg fx del i gruppearbejde hvor der højst sandsynligt hele tiden er snakken eller på andre måder støj, ligger fokus sig ubevidst på dette, og forstyrrelsen af tinnitus minimeres. Det samme gør sig, som regel, gældende i andre situationer hvor der er støj, og det var også det jeg prøvede at gøre … opmærksom på under hans 'interview'. Som nævnt i rapporten:
'Tinnitus er konstant til stede og forstyrrer af og til nattesøvnen og undertiden koncentrationsevnen, når han læser og studerer.'
Altså er tinnitus særligt generende i de stille perioder af mit liv. Dermed ikke sagt at det ikke er stærkt generende, da jeg mener at disse dele er ret vigtige dele af et liv.
Denne form for distrahering fra tinnitussen er i øvrigt ikke ualmindelig. I den tid jeg nu har døjet med det, har jeg undersøgt hvad jeg har af muligheder for at blive fri af det. Det findes desværre ikke, og alle behandlingsmulighederne omhandler måder at dirigere opmærksomheden hen på noget andet. Fx en støjpude, eller et høreapparat som kan tage højde for tinnitus. Men et høreapparat er jo i mit tilfælde ikke en mulighed.
…
Så en mindre hørenedsættelse og stærk tinnitus kan give op til 8% méngrad, men i denne sag dømmes min tinnitus til at være af så svag grad at denne ikke engang er distraherende nok til at oppebære en men grad på 5%. Ja undskyld mig, men dette gør mig simpelthen vred. Jeg har betalt min forsikring i tilfælde af at lige præcis sådan en situation som denne opstod. En situation hvor jeg, som uskyldigt offer, må leve resten af mit liv med gener fra denne episode. Ikke at jeg tror en erstatning vil få min tinnitus til at forsvinde, men hele ideen i en forsikring er vel at man kan få en form for godtgørelse i en situation som denne.
Desværre virker det til at afgørelsen af denne sag står og falder ret kraftigt på tolkningen af ordet 'generende'. Mener man at generende er, at man har besvær med at kommunikere med andre mennesker pga. høreproblemer, så er min tilstand ikke generende (for jeg har ikke problemer med at adskille lyde, og mit høretab ligger umiddelbart på højere frekvenser end hvor tale befinder sig på skalaen). Dette mener jeg dog ikke er en normal tolkning af generende. Dette mener jeg ville være direkte livsødelæggende, og jeg mener derfor at mine, trods alt, mildere mén (jeg kan jo godt kommunikere med andre), kan karakteriseres som stærkt generende, da de jo er til stede og mærkbare hver dag, resten af mit liv."

Ved mail af 14/1 2014 til klageren fastholdt selskabet sin vurdering af sagen og bemærkede bl.a., at "der nogle forhold der ikke indgår i fastsættelsen af menprocenten. Der bliver ikke taget hensyn til nedsættelse af erhvervsevnen og ændringer i sociale forhold, herunder fx idrætsgrene, som man ikke længere kan dyrke. Men procenten er fastsat ud

fra en ren medicinsk vurdering, som svarer til de daglige ulemper i din personlige livsførelse"

I klageskema af 18/2 2014 til nævnet fremgår det bl.a.:

> ”Nytårsaften 2011/12 blev jeg udsat for eksplosionstraume. Fra denne har jeg fået varig hørenedsættelse samt dobbeltsidet tinnitus. Efter lang sagsbehandlingstid har Topdanmark nu besluttet at méngraden er under den procent som udløser erstatning. Jeg stiller imidlertid spørgsmålstegn ved de 'facts' som Arbejdsskadestyrelsen har vurderet sagen ud fra. Der er tale om et audiogram som viser en hørenedsættelse. Denne nedsatte høreevne er ikke i sig selv slem nok til at tælle for 5 % mén. Dog kan en mindre hørenedsættelse i firbindelse med stærkt generende tinnitus resultere i en ménprocent helt op til 8 %. Så falder spørgsmålet på, hvad der definerer stærkt generende tinnitus. Da man ikke kan foretage fysiske målinger på tinnitus, er det eneste Arbejdsskadestyrelsen & Topdanmark har taget udgangspunkt i, overlæge …s vurdering ud fra den samtale jeg havde med han efter audiogrammet var blevet lavet. Selvom det er mine udtalelser der ligger til grund for de tolkninger der er blevet gjort i sagen, vælger Topdanmark at se bort fra mine egne udtalelser i klage-sagens efterfølgende mailkorrespondance (vedlagt som bilag). Jeg mener ydermere at overlæge … kommer med modstridende udtalelser i vurderingen af min tinnitus.
>
> 2. Hvad vil De konkret opnå hos selskabet? (skal udfyldes)
> Jeg søger at opnå en méngradsprocent der udløser en form for erstatning, og dermed anerkendelse af mit varige mén. Det er jo netop til situationer som den jeg er i, man tegner forsikringer.
> Ydermere forsøger jeg, at få slået fast at Topdanmark ikke blot kan afslutte en sag som denne. Overlæge … skriver i sin rapport at mit høretab med tiden kan forværres og give egentlige høre- og kommunikationsproblemer. Altså kan min skade forværres med tiden.”

Selskabet besvarede klageskemaet i brev af 5/3 2014 til nævnet, og det fremgår heraf bl.a.:

> ”Topdanmark ønsker at fastholde afgørelsen om, at mengraden skal fastsættes til under 5%.
>
> Arbejdsskadestyrelsen har vurderet det varige men til under 5%. De lægger vægt på, at den permanente dobbeltsidige tinnitus ikke i større grad virker distraherende.
>
> Topdanmarks rådgivende lægekonsulenter er fuldstændig enige i Arbejdsskadestyrelsens vurdering af sagen.”

Det fremgår bl.a. af forsikringsbetingelserne:

> ”**C Erstatning ved invaliditet – godtgørelse for varigt mén**
>
> **1.** Får forsikrede et varigt mén, er erstatningen lige så mange procent af forsikringssummen, som ménprocenten bliver fastsat til.
> **2.** Ménprocenten bliver fastsat efter Arbejdsskadestyrelsens vejledende méntabel. Vi bruger altid den méntabel, der gælder på afgørelsestidspunktet.

Bliver erstatningssagen senere genoptaget, bruger vi den samme méntabel, som blev brugt ved den første afgørelse. Ménprocenten bliver fastsat uden hensyn til eventuel nedsættelse af erhvervsevnen, forsikredes specielle erhverv, individuelle forhold og sociale situation."

Nævnet udtaler

Klageren, der er født i 1987, pådrog sig en høreskade den 1/1 2012, da et kanonslag eksploderede tæt på ham i et lukket rum.

Selskabet har anerkendt, at der foreligger et ulykkestilfælde, men finder, at klageren ikke har pådraget sig et varigt mén på mindst 5 %.

Efter sin gennemgang af sagen, herunder de lægelige journaler og afgørelserne fra Arbejdsskadestyrelsen, finder nævnet ikke grundlag for til at kritisere, at selskabet har afvist at udbetale erstatning for varigt mén.

Det fremgår af selskabets brev af 7/11 2013 til klageren, at selskabet har afsluttet sagen. Klageren har gjort opmærksom på, at speciallægen i erklæringen af 30/9 2013[27-27e] har anført, at "han har pådraget sig et diskant høretab, som med tiden kan forværres og give egentlige høre- og kommunikationsproblemer". Nævnet skal hertil bemærke, at selskabet hæfter for skadelige følger af et ulykkestilfælde, der først viser sig senere, jf. forsikringsaftalelovens § 120.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Poul Sørensen

Udskriftens rigtighed bekræftes

Kim Sparlund